

2020-12-28
I2020/03444**Infrastrukturdepartementet**

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om ytterligare temporära beredskapsflygplatser

Regeringens beslut

Med komplettering av beslutet den 22 december 2020 (I2020/03417) uppdrar regeringen åt Trafikverket att omgående förhandla och ingå överenskommelser med Norrköping-Kungsängens flygplats och Kristianstad Österlens flygplats om temporär beredskap på flygplatserna, som innebär att flygplatserna dygnet runt ska hålla en grundläggande beredskap att ta emot luftfartyg som utför akuta eller av annat skäl prioriterade transporter för hälso- och sjukvården, t.ex. ambulansflyg. Avtalen ska gälla som längst t.o.m. den 28 februari 2021.

Trafikverket ska ingå avtal om temporär beredskap enligt följande:

- Så snart som möjligt t.o.m. den 31 december 2020.
- För perioden fr.o.m. den 1 januari 2021 t.o.m. den 28 februari 2021 ska avtalen och ersättningen beslutas en månad i taget med option om förlängning en månad i taget.
- Avtalen ska vara temporära och gälla som längst t.o.m. den 28 februari 2021 och utformas med utgångspunkt från vad som gäller enligt överenskommelser med ordinarie beredskapsflygplatser, med ett tak för den statliga ersättningen om maximalt 200 000 kronor per flygplats och månad.

Om behov uppkommer ska Trafikverket vid genomförandet av uppdraget samråda med Transportstyrelsen.

Statens kostnader för avtalen ska belasta anslaget 1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser, anslagsposten 3 Beredskapsflygplatser inom utgiftsområde 22 Kommunikationer. Regeringen bemyndigar vidare Trafikverket att, som en tillfällig åtgärd under januari månad 2021, belasta anslagsposten 3 Beredskapsflygplatser med dessa utgifter oaktat övriga tjänster som Trafikverket ingår avtal om inom de villkor som gäller för anslagsposten.

Kostnader förknippade med att öppna flygplatserna ska belasta användarna genom gängse avgifter för landning etc.

Skälen för regeringens beslut

Under 2012 infördes ett system med tio beredskapsflygplatser för att tillgodose tillgänglighet till grundläggande beredskap för samhällsviktiga tjänster. Trafikverket har uppdraget att genom överenskommelser med flygplatsbyhållare säkerställa att det finns ett nationellt nät av flygplatser.

Sedan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i en skrivelse den 18 december 2020, kompletterad den 19 december 2020, hemställt att regeringen skyndsamt skulle utse fler regionala flygplatser till beredskapsflygplatser, eller temporära beredskapsflygplatser, för att lösa det akuta behovet av ambulanstransporter med anledning av den pågående pandemin, uppdrog regeringen åt Trafikverket att omgående förhandla och ingå överenskommelser med 16 i beslutet angivna flygplatser om temporär beredskap på flygplatserna (I2020/03417).

De flygplatser som omfattades av uppdraget var i enlighet med SKR:s hemställan Kiruna flygplats, Lycksele flygplats, Skellefteå flygplats, Örnsköldsviks flygplats, Mora flygplats, Borlänge flygplats, Karlstad flygplats, Örebro flygplats, Stockholm Skavsta Airport, Eskilstuna flygplats, Skövde flygplats, Trollhättans flygplats, Linköpings flygplats, Jönköpings flygplats, Växjö flygplats och Kalmar flygplats.

SKR har i en skrivelse den 26 december 2020 ändrat sin tidigare begäran och hemställt att regeringen skyndsamt bör utse även Norrköping-Kungsängens flygplats och Kristianstad Österlens flygplats till temporära beredskapsflygplatser.

Som skäl för sin hemställan anför SKR i huvudsak följande. I den tidigare skrivelsen hade SKR fokus på regionernas behov av transport av intensivvårdspatienter, medan SKR inte tog i beaktande de behov som finns hos operatörer av flygresurser. Vid Norrköping-Kungsängens flygplats finns en bas för ett av de tre bolag som regionerna har avtal med gällande ambulansflygplan. För att denne operatör ska kunna nyttjas fullt ut behöver Norrköping-Kungsängens flygplats ha beredskap för att kunna öppna flygplatsen. I Norrköping finns även en flygplansverkstad som används av operatörerna. Region Blekinge och Sjöfartsverket har utvecklat samarbetet för att Sjöfartsverkets Search And Rescue (SAR) helikopter ska kunna bistå med sjuktransport av covid-19 smittade intensivvårdspatienter. Detta samarbete förutsätter att Kristianstad Österlens flygplats har beredskap för att öppna flygplatsen samt att det även inkluderar flygvädertjänst.

I sin skrivelse den 18 december 2020 beräknade SKR att kostnaderna för den temporära beredskapen kommer att uppgå till 150 000–200 000 kronor per månad för respektive flygplats. I sin skrivelse den 26 december 2020 gör SKR delvis en annan bedömning av kostnaderna och anför att det vore bättre om regeringens beslut om stöd till temporära beredskapsflygplatser förändras till ett rambeslut för upp till 15 miljoner kronor. SKR föreslår därför att regeringen gör en justering i beslutet om ekonomisk ersättning och lägger en ekonomisk totalram för temporära beredskapsflygplatser, snarare än en ram per flygplats och månad.

Regeringen hörsammar SKR:s framställning att den pågående pandemin innebär att det nationella nätet av beredskapsflygplatser behöver kompletteras med ytterligare temporära beredskapsflygplatser för att tillgodose behov av tillgänglighet för samhällsviktiga luftfartstransporter för hälso- och sjukvård, t.ex. ambulansflyg. Den statliga ersättningen bidrar till finansiering av denna verksamhet och baseras på de bedömningar SKR gjorde i sin skrivelse den 18 december 2020. Regeringen finner i nuläget inte anledning att ändra ersättningsmodellen för de temporära beredskapsflygplatserna.

Med anledning av det ovan anförda bör Trafikverket omgående förhandla och ingå överenskommelser även med Norrköping-Kungsängens flygplats och Kristianstad Österlens flygplats i enlighet med de förutsättningar som gäller för de övriga temporära beredskapsflygplatserna.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Göran Roos

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/SSK
Försvarsdepartementet/MFI
Socialdepartementet/FS
Finansdepartementet/BA, SFÖ och K
Miljödepartementet/ME
Näringsdepartementet/BSÄ, MK och RTL
Swedavia AB
Socialstyrelsen
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Sveriges Kommuner och Regioner
Svenska Regionala Flygplatser